

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הכרת המעשה הטיפולי מבוא לפסיכותרפיה - 51605

תאריך עדכון אחרון 09-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אבנר הכהן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: avner.psy@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי קביעה

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

סקירה כרונולוגית ומהותנית של התפתחות הפסיכותרפיה מאז פרויד ועד ימינו.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להציע לתלמידי התואר הראשון, שנים ב' ו ג' מפגש תיאורטי ראשוני עם המודלים המרכזיים בפסיכותרפיה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הכוונה להקנות אוריינטציה ראשונית ומעין מפה בסיסית בסבך השפה הטיפולית ובמגוון העשיר של הגישות הטיפוליות שהתפתחו במאה השנים שעברו מאז הולדת הפסיכואנליזה.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית תוך שימוש בדוגמאות קליניות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

פרקי הקורס:

- א. פסיכותרפיה כמודל של משמעות ושינוי;
בין דוגמה לספקנות, בין אונטולוגיה לאפיסטמולוגיה, בין פנים לחוץ, בין "עשייה" להוויה"; בין קשר לטיפול; בין תהליך לתוצאה.
- ב. מודלים היסטוריים ותודעתיים בהתייחסות להפרעות נפשיות;
המודל הדמונולוגי, מודל החסות, המודל הרפואי ואנטי-פסיכיאטריה.
- ג. ראשית הבניין הדינאמי, קומת המסד;
פרויד - מודל שיקום הזיכרון ומודל הקונפליקט. גילוי הלא-מודע תחת הנחות פוזיטיביסטיות ותפיסת המטופל כאובייקט.
- ד. קומה שנייה ומחלוקת ראשונה: בין פסיכולוגיית האגו ובין מהפכת יחסי-האובייקט;
מפסיכולוגיה של אדם-פוגש-עולם לפסיכולוגיה של אדם-פוגש-אדם.
קריאת חובה:
- ה. בונים בניין חדש: T.B.C - טיפול התנהגותי וקוגניטיבי;
הנחות יסוד ושיטה חדשות תחת מטרה דומה.
- ו. הקומה השלישית: תפיסות אינטגרטיביות;
גילוי העולם השלישי (מרחב-פוטנציאלי) וביסוס מרכזיותו של הקשר הטיפולי.
- ז. הקומה הרביעית: מן האמת האובייקטיבית אל האמת הסובייקטיבית;
פסיכולוגית העצמי. מעבר מן "ההבנה" אל "העזרה".

ח. הקומה החמישית: סובייקט פוגש סובייקט;
פסיכולוגיה התייחסותית ואינטר-סובייקטיבית. גישה ביקורתית ולידתה של שיטה חדשה.

חומר חובה לקריאה:

- ב. מודלים היסטוריים ותודעתיים בהתייחסות להפרעות נפשיות;
ירון חמוטל, "השמן שעל גלגלי ההיסטוריה הפסיכיאטרית, לאינג, סאס ופוקו". חלק א':
- <http://www.blabla4u.com/sites/blabla4u/ShowMessageeng.asp?LangCode&eq;Heb&ID&eq;2525228>
(מופיע במודול).
ג. ראשית הבניין הדינאמי, קומת המסד;
1. פרויד ז. ויוזף ברויאר, (1893), הפרק: "קתרנה". מתוך: מחקרים בהיסטוריה, תרגום מגרמנית: מרים קראוס. עורך: דרור גרין. "ספרים הוצאה לאור". קטעים מהספר:
(מופיע במודול).
2. סטראצ'י ג'יימס, טבעה של הפעולה הטיפולית בפסיכואנליזה, תורגם על ידי עמי ברונסקי:
<http://www.amibronsky.com/ArticleInner.aspx?iCatId&eq;26&iPagId&eq;13>
(מופיע במודול).
ד. קומה שנייה ומחלוקת ראשונה: בין פסיכולוגיית האגו ובין מהפכת יחסי-האובייקט;
1. מיטשל ובלאק, פרויד ומעבר לו. פרק 2, ע"מ 72-101. תולעת ספרים. 2006.
Mitchell & Black, Freud and Beyond. BasicBooks. 1995.
2. גדי טאוב, טעותו של פרויד. (מופיע במודול).
ה. עוברים לבניין חדש: T.B.C - טיפול התנהגותי וקוגניטיבי;
מרום צופי - היש עוד מקום לפסיכואנליזה בישראל? מאמר על טיפול התנהגותי-קוגניטיבי. (מופיע במודול).
ו. הקומה השלישית: תפיסות אינטגרטיביות;
ויניקוט, ד.ו., משחק ומציאות. עם-עובד. 1995. הקדמה מאת רענן קולקה. ע"מ 9-30. (לא קיים כמובן, במקור). (מופיע במודול).
ז. הקומה הרביעית: מן האמת האובייקטיבית אל האמת הסובייקטיבית;
אוסטרויל, ז., פתרונות פתוחים. שוקן. 1995. פרקים 2,3, (מופיע במודול).
ח. הקומה החמישית: סובייקט פוגש סובייקט;
1. מיטשל ובלאק, פרויד ומעבר לו. פרקים 8,9, תולעת ספרים. 2006.
2. עמנואל ברמן, הדדיות ואינטרסובייקטיביות בתהליך הטיפול: השורשים ההיסטוריים של הפסיכואנליזה ההתייחסותית. "שיחות", 1997, 11, 182-172.

חומר לקריאה נוספת:

אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 100 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

מומלץ למעוניינים בקורס זה להשתלב בקורס 51510 או לחילופין להתנדב במסגרות טיפוליות באופן עצמאי. עבודת הסיום תוגש עם תום הסמסטר.